

MTIHANI WA MUHULA KATI 2018
DARASA LA TANO
KISWAHILI: LUGHA

Muda: Saa 1 dak 40

Chagua jibu sahihi ujaze nafasi zilizoachwa wazi kutoka nambari 1-15

Visa 1 watu kudanganywa na 2 yao kuchukuliwa huwahuusu 3 watu wazima. 4 ya watu 5 ni watu walioelimika 6 na kwa 7 mtu akisikia kwamba mtu 8 huyo amedanganywa 9 walaghai na mali yake kuporwa, ni 10 sana kuamini.

Hivi majuzi kumekuwa na visa 11 vya watu 12 na watu wasiokuwa na silaha 13 isipokuwa ulimi 14 mtamu. Walaghai humfanya watu kupoteza pesa 15 sana.

1. A. ya	B. za	C. vya	D. wa
2. A. viti	B. mali	C. watoto	D. shamba
3. A. lakini	B. ingawa	C. isipokuwa	D. hasa
4. A. Baadhi	B. Wengi	C. Wachache	D. Miongoni
5. A. anayedanganywa C. wanaodanganywa	B. wanayedanganywa D. anaodanganywa		
6. A. jinsi	B. hivi	C. kama	D. sana
7. A. hivyo	B. hicho	C. huu	D. hiyo
8. A. hadi	B. kama	C. hio	D. ili
9. A. pengine	B. akiwa	C. na	D. ila
10. A. ilivyo	B. ndefu	C. juu	D. vigumu
11. A. vingi	B. kingi	C. mingi	D. wengi
12. A. aliyalaghaiwa	B. waliolaghaiwa	C. uliolaghaiwa	D. zilizolaghaiwa
13. A. wowote	B. lolote	C. chochote	D. yoyote
14. A. wao	B. yao	C. lao	D. zao
15. A. mingi	B. nydingi	C. mengi	D. kingi

Kuanzia nambari 16-30, jibu swali kulingana na maagizo

16. Kanusha sentensi:

- Mgeni ameenda sebuleni.
- A. Mgeni hakuenda sebuleni
  - B. Mgeni hataenda sebuleni
  - C. Mgeni hajaenda sebuleni
  - D. Mgeni haendi sebuleni

17. Makao ya kuku ni

- A. kizimbani
- B. tundu
- C. kombe
- D. kichuguu

18. Tumia -ingine:

- Amenunua gari _____
- A. nyingine
  - B. lingine
  - C. jingine
  - D. ingine

19. Mtoto wa mjomba au shangazi ni

- A. mpwa
- B. binamu
- C. halati
- D. kitukuu

20. Neno, 'Kipepeo' liko katika ngeli gani?

- A. U-I
- B. I-ZI
- C. KI-VI
- D. A-WA

21. Kifaa kinachotumiwa kukunia nazi huitwaje?

- A. Mbuzi
- B. Seredani
- C. Kinu
- D. Sinia

22. Kamilisha sentensi:

- Alifika mapema _____ hakumpata.
- A. ili
  - B. lakini
  - C. hata
  - D. hadi

23. Kinyume cha neno 'giza' ni

- A. juu
- B. nyeupe
- C. mchana
- D. mwangaza

24. Chagua wingi wa:

- Karatasi hii imeraruka.
- A. Makaratasi haya yameanguka
  - B. Makaratasi hizi zimeraruka
  - C. Karatasi hizi zimeraruka
  - D. Karatasi hizi imeraruka

25. Kamilisha methali:

- Mgema akisifiwa _____
- A. huvunjika guu
  - B. hali wali mkavu
  - C. hula mbivu
  - D. tembo hulitia maji

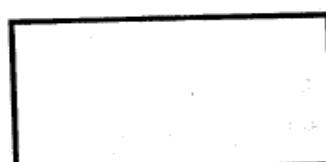
26. Akisami $\frac{1}{5}$ kwa maneno ni

- A. thuluthi
- B. sudusi
- C. robo
- D. humusi

27. Gani kati ya viumbe hawa ni ndege?

- A. Kanga
- B. Pundamilia
- C. Chui
- D. Kupe

28. Umbo hili ni gani?

- A. Mraba
- B. Mche
- C. Pia
- D. Mstatili

29. Kamilisha sentensi: Wanafunzi _____ walituzwa.

- A. wasafi
- B. wasita
- C. wahodari
- D. safi

30. Tumia -enyé kwa usahihi

- Mti _____ matunda umekauka.
- A. yenye
  - B. lenye
  - C. wenye
  - D. chenye

Soma hadithi ifuatayo kisha ujibu maswali 31-40.

Katika kijiji cha Mlachake, paliishi simba. Siku moja alihisi njaa sana. Akaamua kuenda kuwinda. Katika pitapita zake za kuwinda, alimkuta sungura akiwa amelala fofof. Alishusha pumzi, akatabasamu na kumshukuru sana Mungu kwa ukarimu wake wa kutambua taabiko lake na kumtunuku chakula pasi na haja ya kukitolea jasho.

Taratibu alimsogelea sungura ili asije akamwamsha. Alipoinua miguu yake kutaka kumkamata, mara akatokea paa mnono ambaye alipita akikimbia karibu naye, akielekea upande wa kaskazini kwenye uwanda wa nyasi fupi.

Simba alimwacha sungura na akaanza kumkimbiza yule paa. Vishindo, kelele na purukushani za simba na paa vilimgutusha na kumwamsha sungura ambaye aliamka na kutimua mbio kuelekea upande wa kusini.

Baada ya kumkimbiza paa kwa muda mrefu, simba alishindwa kumkamata na akaamua kurudi ili akamle yule sungura. Alipogundua kuwa sungura naye alikuwa ameamka na kukimbia, simba alijilaumu na kusema. "Ama kweli, nimepata nilichostahili. Nilikiacha chakula nilichokitia mkononi tayari kwa tamaa ya kutaka kupata zaidi."

31. Simba aliamua kuenda kuwinda kwa sababu	36. Paa alikuwa akielekea upande wa
A. alikuwa mgonjwa	A. Magharibi
B. alikuwa mvuvi	B. Kusini
C. alikuwa na wageni	C. Kaskazini
D. alihisi njaa	D. Mashariki
32. Simba alimkuta sungura akifanya nini?	37. Sungura aliamshwa na
A. Akipika	A. upepo mkali
B. Akilala	B. mvua iliyokuwa ikinyesha
C. Akifua	C. mti ulioanguka
D. Akicheka	D. vishindo, kelele na purukushani za simba na paa.
33. Simba aliishi katika kijiji cha	38. Sungura alipoamka alitimua mbio kuelekea
A. Mlachake	A. Kusini
B. Heko	B. Mashariki
C. Pwani	C. Kaskazini
D. Zawadi	D. Magharibi
34. Simba alimshukuru nani?	39. Simba alimkamata mnyama yupi?
A. Sungura	A. Paa
B. Simba	B. Sungura
C. Mungu	C. Hakukamata mnyama yeoyote
D. Ndovu	D. Kondoo
35. Mnyama yupi alipita akikimbia?	40. Chagua kichwa mwafaka cha hadithi hii
A. Kobe	A. Sungura ashikwa na simba
B. Twiga	B. Simba mwenye tamaa
C. Nyani	C. Paa na sungura
D. Paa	D. Mfalme wa wanyama

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 41-50

Kashata ni aina ya peremende au unaweza kuiita nusu biskuti. Ni aina ya kitafunio kilichoungwa kwa sukari nydingi. Kuna aina nydingi za kashata lakini zilizo maarufu ni kashata za machicha na kashata za karanga.

Mara nydingi sana utaona wazee nyakati za asubuhi au jioni wakicheza bao au karata wakinywa kahawa na kutafuna kashata. Wazee hawa hunywa kahawa nyeusi isiyokuwa na sukari. Hii ni kwa sababu kashata huwa ni tamu kwa sababu imeungwa na sukari nydingi.

Watoto nao hupenda sana kula kashata matembezeni au hata shulenii. Moja ya biashara ndogondogo ambazo kina mama hufanya ni ya uuzaaji wa kashata. Uuzaji wa kashata huwa rahisi pahali kuna watoto wengi na wazee ambaao hukaa vikundi vikundi wakicheza bao au karata. Kashata vilevile hupendeza sana zikiandaliwa kama aina moja ya vitafunio vilivyoandalialiwa katika tafrija au sherehe au sikukuu ya aina fulani.

41. Kashata ni aina ya A. tunda B. mmea C. peremende D. ua	46. Wazee hutafuna kashata na kunywa kahawa wakicheza michezo gani? A. Kandanda au Karata B. Karata au Bao C. Bao au Kandanda D. Riadha au Kandanda
42. Kashata huungwa kwa A. chumvi B. sukari C. kitunguu D. nyama	47. Watu ambaao hupenda kula kashata wakiwa matembezeni au shulenii ni A. walimu B. wazazi C. wapishi D. watoto
43. Aina za kashata zilizo maarufu ni ngapi? A. Mbili B. Kumi C. Sita D. Tatu	48. Biashara ya uuzaaji wa kashata hufanya na A. akina mama B. vijana C. wanaume D. watoto
44. Kinyume cha neno wazee ni A. wazazi B. wasichana C. wageni D. vijana	49. Kulingana na habari, kashata ni A. sharubati B. kinywaji C. kitafunio D. uji
45. Wazee hunywa kahawa yenye rangi gani? A. Kahawia B. Nyeupe C. Nyeusi D. nyekundu	50. Chagua kichwa sahihi cha habari uliyoisoma A. Unywaji wa kahawa B. Biashara ndogondogo C. Michezo ya wazee D. Kashata